

[Dyremose]

er omtalt i publikationen Kort Nyt om Atomenergi, nr. 166. Når man taler flysikkerhed, drejer det sig om antallet af ulykker med dødelig udgang pr. million fløjne timer. For første generations jettfly – det er fly af typerne DC 8 og Boeing 707 – har ulykkestallet været stadig faldende, indtil det har nået det nuværende meget stabile og lave niveau. Men det tog faktisk 9 år at få de fly til at flyve lige så godt, som de gør nu. Det svarer til, at det tog et antal år at få Barsebäck til at køre lige så sikkert, som det kører nu.

For anden generations jettfly – det er fly af typerne DC 9 og Boeing 720 – startede man igen med et relativt højt ulykkestal, men man var dygtigere til at lære af sine erfaringer. Hvor det før tog 9 år, tog det nu kun 5 år at få flyene til at flyve så godt, som de skulle. Så kom turen til tredje generation af jettfly. Det er jumbojetten, Boeing 747. Med et passagerantal på omkring 400 og en stykpris på over 150 mill. kr. ville det være uforsvarligt at gøre sine erfaringer ved fejltagelser, altså akkurat ligesom inden for kernekraftindustrien. Man har derfor taget en ny videnskabelig metode i brug, den såkaldte pålidelighedsteknik. Det er en metode, der er udviklet med det formål at konstruere maskiner, så de virker efter hensigten lige fra starten. Man behøver altså ikke længere at prøve sig frem og lære af egne fejltagelser. Dette er vigtigt på områder, hvor konsekvenserne af et havari er store i form af tabte menneskeliv, skader på miljøet og tab af penge.

Denne pålidelighedsteknik blev udviklet og brugt først i fly- og rumfartsindustrien, men har senere fundet stor anvendelse i talrige andre industrier, bl. a. reaktorindustrien. Jeg skal ikke gå ind på de tekniske detaljer i metoden, men blot konstatere, at når den kan anvendes i dag i modsætning til i midten af 1960'erne, hænger det sammen med den kolossale udvikling, der har været inden for computerindustrien. Denne teknik blev anvendt ved jumboflyene med det resultat, at ingen ulykker med dødelig udgang skete i de første 5 år, og derefter stabiliserede ulykkestallet sig på det samme niveau som for de andre fly. Det er altså en teknik, som er udviklet og dokumenteret og anerkendt. Denne teknik anvender man selvsagt i forbindelse med kernekraft, og dermed forbedrer man sikkerheden på dette område.

Sandsynligheden for de meget store uheld i Barsebäck, der kan få konsekvenser for dansk område, er som nævnt lille og i hvert fald meget mindre end sandsynligheden for små uheld og for uheld, der kun berører værkets nærområde i Sverige. I debatten om Barsebäck skal vi derfor passe på, at vi ikke bruger al tid og alle vore kræfter på de nærmest utænkelige meget store uheld. Vi må huske at prioritere arbejdet med de mere tænkelige, men mindre dramatiske, små uheld rimeligt højt, så problemerne på disse områder også bliver løst.

En sandsynlighed på én gang pr. 50.000 år pr. reaktor er lav, men den betyder på den anden side også, at uheldet trods alt kan ske. Det er derfor både rimeligt og nødvendigt at forbedre beredskabsplanlægningen. Vi kan derfor fra konservativ side kun udtrykke tilfredshed med, at regeringen har principgodkendt miljøstyrelsens forslag til en effektivisering og udbygning af beredskabsplanen. Vi mener, det er rigtigt at udbygge signalkapaciteten, vi mener, det er rigtigt at udbygge måleberedskabet, at fastsætte en instruks for iværksættelse af beskyttelsesforanstaltningen »gå inden døre« og at udarbejde planer for en eventuel evakuering i forbindelse med det værst tænkelige uheld. Vi er også klar over, at gennemførelsen af disse foranstaltninger nødvendiggør en udbygning af miljøstyrelsens personaleresourcer, og selv om vi ikke på forhånd kan love, at vi kan sige ja til alt, kan vi i hvert fald sige, at vi vil være meget positive i behandlingen af ansøgninger, der har dette formål.

Vi vil i forbindelse med beredskabsplanen meget stærkt understrege behovet for information til bofjerne. Ministeren siger i sin redegørelse:

»For at beredskabsplanen skal virke efter hensigten, er det meget afgørende, at den information, borgerne og de lokale myndigheder får, er korrekt, rettidig og forståelig. Det har ikke mindst hændelsesforløbet omkring uheldet på atomkraftværket på Tremiløen ved Harrisburg vist. Der er også behov for, at borgerne og de lokale myndigheder på forhånd er orienteret om beredskabet.«

Vi er meget enige i dette synspunkt og understreger, at der er behov for, at denne information udarbejdes og forekommer i en meget afdramatiseret form. Vi har derfor sympati for forslagene om dels at overveje at